

2. Пермякова О.Г. Моніторинг якості навчання у загальноосвітніх закладах Франції другої половини ХХ століття. 13.00.01. Дис. на здобуття наукового ступеня канд.пед.наук. Тернопіль. 2010. 328 с.

3. Bouvier A. Les acquis des élèves // Revue internationale d'éducation de Sèvres. 2006. № 43, décembre. P. 17 – 22.

4. Damas M. Le collègue unique./ Le système éducatif // Cahiers français. Paris: La documentation française. 1998. № 285, mars-avril. P. 25-29.

УДК 159.9:37.032

Пилипенко К.В.

кандидат психологічних наук,
старший викладач кафедри
загальної та вікової психології

Криворізького державного педагогічного університету
katernapvlypenkov@gmail.com

ЕМОЦІЙНА СТІЙКІСТЬ ОСВІТЯНИНА У КОНТЕКСТІ ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стратегічні напрями розвитку сучасної вітчизняної освіти пов'язані з упровадженням нових стандартів освітньої діяльності, серед яких провідним є забезпечення її особистісної, компетентнісної спрямованості. Тож практика роботи вчителя та сучасні умови нашого буття ставлять досить високі вимоги до особистості й поведінки вчителя, до професійної компетенції освітянина, й особливо до емоційно-вольової сфери особистості педагога. Однак доволі складно говорити про ті чи інші абсолютно напружені умови, тому що будь-які умови можуть стати напруженими у випадку невідповідності психологічних особливостей людини вимогам середовища і діяльності, що закономірно призводить до стресу, а за умови його довготривалості – до емоційного виснаження, вигорання.

Серед перелічуваних сучасними науковцями професійно значущих властивостей освітянина наразі є, зокрема, й здатність до емоційної стійкості. Слід наголосити на тому, що емоційна стійкість є однією з найважливіших професійних якостей освітянина, необхідних для збереження його психічного здоров'я та профілактики емоційного виснаження, психічного вигорання, синдрому, найбільш властивого представникам професій системи «людина-людина».

Особливості емоційної сфери працівників освітніх організацій досліджувались такими вченими, як: О.А. Баранов, А.М. Бойко, Т.В. Зайчикова, В.В. Зеньковський, Л.О. Китаєв-Смик, Л.Ф. Колеснікова, Н.В. Кузьміна, О.Л. Леонтєв, О.П. Саннікова, В.А. Сластьонін, А.О. Реан, О.П. Рудницька, А.С. Шафранова та ін.

Г.С. Нікіфоров зазначав, що емоційне виснаження має негативний кореляційний зв'язок із емоційною стійкістю [3]. Відтак, емоційна стійкість є однією з найважливіших і необхідних для збереження психічного здоров'я якостей.

Вивченням емоційної стійкості займаються вчені різних галузей психологічної науки, а саме: військової, авіаційної психології (О.А. Блінов, О.Л. Злотников, М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк, В.В. Стасюк), загальної психології (В. Вундт, Н.Я. Грот, Є.П. Ільїн, А.Є. Ольшанникова, Т. Рібо, П. Фресс та ін.), психології спорту, праці (Л.М. Аболін, Ю.М. Блудов, П.Б. Зільберман, Є.О. Мілерян, Т.С. Кириленко, В.В. Клименко, Г.В. Ложкін, С.М. Оя, К.К. Платонов, О.О. Сиротін, В.М. Смирнов, Ю.Л. Трофімов, О.Я. Чебикін, О.О. Черникова), психофізіології людини (І.Ф. Аршава, М.С. Корольчук, В.Д. Небиліцин, В.М. Русалов) та ін.

Сьогодні залишається актуальним справедливе твердження В.Франкла, що «...люди не стійкі до найменшої фрустрації інстинктів і емоційного напруження, вони проявляють «нетримання» – нездатність стримувати власні емоції, не можуть стримуватися від прояву і поділенні їх з іншими» [4, 329-330].

Таким чином, емоційна стійкість є проявом організуючої функції емоцій, що оптимізує діяльність і поведінку, а отже і психічний стан людини, підвладної стресу. Наявність стрес-факторів у освітньому середовищі є очевидним загальновідомим фактом, що дедалі більше привертає увагу науковців. Тож, проблема емоційної стійкості у контексті професійної діяльністю освітянина потребує особливої уваги.

Література

1. Аршава І.Ф. Емоційна стійкість людини та її діагностика : монографія. Дніпропетровськ: Вид-во ДН, 2006. 336 с.
2. Митина Л. М. Эмоциональная гибкость учителя: психологическое содержание, диагностика, коррекция. Москва: Московский психолого-социальный институт Флинта, 2001. 192 с.
3. Никифоров Г.С. Самоконтроль человека : монографія. Л: ЛГУ, 1989. 192с.
4. Франкл В. Человек в поисках смысла: сборник /пер. с англ. и нем./Общ. ред. Л.Я.Гозмана и Д.А.Леонтьева; вст. ст. Д.А. Леонтьева. Москва: Прогресс, 1990. 368 с.

УДК 37.014.65:174

Пилипишин С.І.

кандидат філологічних наук, доцент,
директорка Відокремленого підрозділу
Національного університету біоресурсів
і природокористування України
«Бережанський агротехнічний коледж»
s.pylypyshyn@gmail.com

ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЙОГО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Широкомасштабні зміни, притаманні для сучасного розвитку українського суспільства, у тому числі й теперішньої освіти, зумовлюють потребу у